

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr. 2

ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 01 Octombrie 2024

Completul constituit din:

PREȘEDINTE: (...)

Judecător: (...)

Judecător (...)

Grefier: (...)

Pe rol se află judecarea recursului declarat de recurentul-reclamant (...) împotriva Sentinței civile nr. (...)pronunțate de Tribunalul București - Secția a II-a Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr. (...) în contradictoriu cu intimatul-pârât (...), având ca obiect „litigiu privind funcționarii publici”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, a răspuns recurentul-reclamant, prin reprezentant – avocat (...), cu împuternicire avocațială la dosarul cauzei (f.39), lipsă fiind intimatul-pârât.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a expus referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează stadiul judecății, precum și faptul că recurentul-reclamant a depus note scrise, iar intimatul-pârât a depus note de ședință, după care:

Curtea acordă cuvântul părții prezente cu privire la cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

Recurentul-reclamant, prin reprezentant, solicită admiterea cererii, în raport de dispozițiile art.519-520 Cod procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, respectiv pentru interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 31 alin (1) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, și suspendarea cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

Curtea rămâne în pronunțare asupra cererii recurentului-reclamant de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept și de suspendare a judecării cauzei.

C U R T E A

Asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, reține următoarele:

I. Circumstanțele cauzei

1.1. Obiectul acțiunii

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului București- Secția a II-a Contencios administrativ și fiscal, în data de 11.12.2019, sub nr. (...), reclamantul (...), în contradictoriu cu pârâtul (...), a solicitat:

1) recunoașterea dreptului de a beneficia de compensație lunară pentru chirie, cuvenit polițiștilor și acordarea în continuare a compensației lunare pentru chirie de la data de 30.08.2018, în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului;

2) obligarea pârâtului la plata chiriei lunare, începând cu data de 30.08.2018, actualizată cu indicele de inflație și la plata dobânzii legale aferente;

3) constatarea nulității Deciziei de imputare nr. (...) și anularea tuturor operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii acesteia, precum și a actelor emise ulterior în calea administrativ-jurisdicțională, respectiv Hotărârea nr. (...) a Comisiei de Soluționare a Contestației și Hotărârea nr. (...) a Comisiei de Jurisdicție a Imputațiilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne;

4) obligarea pârâtului la restituirea sumelor reținute din salariu prin punerea în aplicare a Deciziei de imputare nr. 11590/14.03.2019, actualizate cu indicele de inflație, precum și la plata dobânzii legale aferente, actualizate;

5) să se constate că a fost discriminat în ceea ce privește dreptul la chirie în raport de alți angajați aflați în situații identice sau asemănătoare și să obligat pârâtul la plata prejudiciului în cuantum de 1 leu/zi, de la data sistării abuzive a compensației pentru chirie și până la rămânere definitivă a hotărârii;

6) obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată.

Reclamantul a invocat și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25, art. 26, art. 27 art. 47 din O.G. nr. 121/1998, aprobată prin Legea nr. 265/1999, raportat dispozițiile art. 24, art. 4, art. 9 și art. 16 din Constituția României.

1.2. Motivarea capetelor de cerere relevante pentru sesizare

Pentru motivarea primelor două capete ale cererii de chemare în judecată, reclamantul a arătat că a fost mutat în interesul serviciului, prin dispoziția nr. S(...), astfel că îndeplinește condițiile prevăzute de Legea nr. 360/2002 și de H.G. nr. 284/2005 pentru acordarea compensației lunare pentru chirie. A învederat că art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 nu prevede vreo excepție care să arate că polițistul care a fost mutat în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul și care nu deține locuință personal în acea localitate, nu mai poate beneficia de compensație lunară pentru chirie, dacă anterior mutării sale în interesul serviciului a fost mutat la cerere în aceeași localitate, însă la o altă entitate. Atâta timp cât legea permite unui polițist mutat în interesul serviciului chiar în localitatea în care își are domiciliul, dar care nu deține proprietate personală în acea localitate, să beneficieze de compensația lunară pentru chirie, cu atât mai mult și un polițist care a fost mutat în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul poate beneficia de acest drept, chiar dacă anterior mutării sale în interesul serviciului a fost mutat la cerere în această localitate, însă la altă unitate. Nu se pot face astfel distincții neprevăzute de lege.

Reclamantul a invocat și dispozițiile O.G. nr. 137/2000, privind tratamentul discriminatoriu ce îi este aplicat, față de alți funcționari aflați în situații similare, care beneficiază de compensația pentru chirie.

Prin răspunsul la întâmpinare, reclamantul și-a completat motivele invocate în cererea inițială, invocând în mod suplimentar încălcarea art. 1 din Protocolul 1 la Convenția pentru Protecția Drepturilor Omului și Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din cauza Moskal vs. Polonia (10373/05) și încălcarea art. 6 din Convenție și Hotărârea Curții Europene din cauza Atanasovski vs. Macedonia (36815/03).

1.3. Poziția procesuală a pârâtului

Prin întâmpinarea depusă la dosar, în data de 28.01.2020, pârâtul Ministerul Afacerilor Interne a invocat excepția netimbrării cererii, excepția litispendenței față de dosarul nr. 1791/90/2019 și, pe fond, a solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată.

În motivare, cu privire la primele două capete de cerere, a arătat că, în cazul reclamantului, care a fost mutat în interesul serviciului între unități din aceeași localitate, unde a fost mutat inițial la cerere, nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 31 din Legea nr. 360/2002 pentru acordarea compensației pentru chirie, aceste dispoziții legale vizând în mod expres mutarea efectivă a polițistului într-o unitate din altă localitate decât cea de domiciliu. Interpretarea dispoziției legale arată că dreptul la compensația lunară pentru chirie se acordă doar atunci când modificarea raportului de serviciu, prin mutare în interesul serviciului, presupune schimbarea localității și, mai mult, localitatea în care este mutat trebuie să fie alta decât cea de domiciliu.

1.4. Situația de fapt relevantă în cauză

Situația de fapt relevantă în cauză, astfel cum a fost prezentată de părți și cum a fost stabilită de instanțele de fond, este următoarea:

Reclamantul este ofițer de poliție în cadrul (...). Având domiciliul în orașul (...), reclamantul a fost repartizat la absolvire, respectiv numit în prima funcție, la (...), prin Ordinul nr. (...), începând cu data de (...).

Începând cu 01.04.2006, prin dispoziția I.P.J. (...) nr. (...), reclamantul s-a mutat, la cerere, la (...).

La data de (...), prin dispoziția secretarului general al M.A.I. nr. (...), reclamantul a fost mutat în interesul serviciului de la (...) la (...) din cadrul aparatului central al (...). Ulterior, reclamantul a mai fost mutat în interesul serviciului de mai multe ori, în diferite structuri ale aparatului central al (...).

Ulterior mutării din data de 15.09.2007, reclamantul a solicitat acordarea compensației lunare pentru chirie, întocmind, pe parcursul timpului, mai multe rapoarte în acest scop. Rapoartele au fost soluționate favorabil, astfel că, începând cu data de (...), reclamantului i-a fost acordată compensația de chirie neîntrerupt, până în data de (...).

Prin rapoartele nr. (...) și nr. (...), cu ocazia încheierii unui nou contract de închiriere, reclamantul a solicitat din nou continuarea dreptului de acordare a compensație lunară pentru chirie.

Prin procesul-verbal nr. (...), (...) a arătat că nu îndeplinește condițiile art.2 din H.G. nr. 284/2005. Ulterior, prin raportul nr. (...), Direcția Generală Financiară a sesizat conducerea instituției cu privire la acordarea fără drept a compensației lunare de chirie reclamantului și a solicitat constituirea comisiei de cercetare disciplinară pentru constatarea existenței și întinderii prejudiciului creat și modulului de recuperare a pagubei.

Pârâtul a declanșat, la data de 07.11.2018, prin dispoziția secretarului general nr. 5652, cercetarea administrativă în ceea ce privește modalitatea de acordare a compensație lunară pentru chirie în perioada 15.09.2007-31.10.2018, în cazul reclamantului.

Cercetarea administrativă s-a efectuat la sediul (...) în perioada 07.11.2018-28.02.2019, în temeiul prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor și a Instrucțiunilor M.A.I nr. (...) privind răspunderea materială a personalului pentru pagubele produse (...).

Cercetarea s-a finalizat prin emiterea procesului-verbal de cercetare administrativă nr. (...), constatându-se că s-a produs o pagubă instituției de 103.343 lei, reprezentând drepturi de natură salarială încasate în mod necuvenit cu titlu de compensație lunară pentru chirie pe perioada 2007-2018. S-a arătat că reclamantului i s-a acordat încorect aceasta compensație, deoarece nu a fost mutat în București în interesul serviciului, ci la cerere în 2007 astfel ca nu sunt îndeplinite condițiile H.G. nr.284/2005

În urma constatării prescripției, s-a reținut că răspunderea materială a reclamantului poate fi atrasă doar pentru ultimii 3 ani calculați de la data constatării pagubei, respectiv doar pentru suma de 34.485 lei.

Ca atare, s-a emis decizia de imputare nr. (...), în temeiul O.G. nr. 121/1998, prin care s-a imputat reclamantului suma de 34.485 lei, reprezentând compensație lunară pentru chirie încasată necuvenit, în perioada noiembrie 2015-august 2018.

Împotriva acestei decizii, reclamantul a formulat contestația înregistrată sub nr. (...) la Comisia de soluționare a Contestațiilor din cadrul M.A.I., ce a fost soluționată prin Hotărârea nr. (...) a Comisiei de Soluționare a Contestației.

Împotriva acestei hotărâri, a formulat și plângerea prevăzută de art.30 și urm. din O.G. nr.121/1998 privind procedura administrativ - jurisdicțională către Comisia de Jurisdicție a Contestațiilor, care a emis Hotărârea nr. (...) a Comisiei de Jurisdicție a Imputațiilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, prin care plângerea a fost respinsă, menținându-se atât Hotărârea nr. (...), cât și Decizia de imputare nr. (...).

II. Primul ciclu procesual al cauzei

II.1. Prin *Sentința civilă nr. (...)* a Tribunalului București, s-a admis cererea reclamantului de sesizare a Curții Constituționale și a fost sesizată Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 25 și art. 27 din O.G. nr. 121/1998, raportat la art. 4, art. 9 și art. 24 din Constituția României. Totodată, s-a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

II.2. Prin *Decizia civilă nr. (...)* a Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal, a fost admis recursul formulat de recurentul-reclamant împotriva hotărârii de mai sus, care a fost casată în sus, dispunându-se trimiterea cauzei spre rejudecare. În motivarea acestei soluții, s-a reținut, în esență, faptul că instanța de fond nu a analizat toate motivele invocate de reclamant în susținerea cererii, ceea ce atrage incidența motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 6 Cod procedură civilă.

III. Al doilea ciclu procesual al cauzei

În urma trimiterii cauzei spre rejudecare, dosarul a fost din nou înregistrat pe rolul Tribunalului București – Secția a II-a Contencios administrativ și fiscal, sub nr. (...).

III.1. Prin *Sentința civilă nr. (...)* pronunțată de Tribunalul București- Secția a II-a Contencios administrativ și fiscal, cererea de chemare în judecată a fost admisă în parte și s-a dispus anularea deciziei de imputare nr. (...), a Hotărârii nr. (...) și a Hotărârii nr. (...). Totodată, pârâtul a fost obligat la restituirea către reclamant a sumelor reținute din salariu ca urmare a punerii în aplicare a Deciziei de imputare nr. (...), actualizate cu indicele de inflație, precum și la plata dobânzii legale începând cu data încasării și până la data achitării efective a sumelor.

Tribunalul a respins astfel primele două capete ale cererii de chemare în judecată, arătând că, raportat la art. 31 alin. (1) din Legea nr. 60/2002, art. 2, art. 3 și art. 13 din H.G. nr. 284/2005, nu se poate recunoaște dreptul polițistului la compensația pentru chirie în cazurile în care acesta a fost mutat la cerere în cadrul unei unități de poliție situată într-o localitate în care nu își are domiciliul. Subsecvent, mutarea ulterioară dispusă la o altă unitate de poliție situată în aceeași localitate, în care la propria solicitare polițistul a fost mutat, nu poate determina recunoașterea dreptului la compensația pentru chirie, chiar dacă această din urmă mutare a fost dispusă în interesul serviciului. Tribunalul a reținut că este recunoscut dreptul la compensarea chiriei doar pentru polițiștii care își desfășoară activitatea în altă localitate decât cea de domiciliu din constrângeri profesionale, impuse de interesul serviciului public, nu și pentru acei polițiști care și-au asumat la un moment dat (prin formularea unei

cereri în acest sens) desfășurarea activității într-o altă localitate decât cea de domiciliu, indiferent de unitatea de poliție din acea localitate în care ar fi încadrați.

III.2. Împotriva acestei hotărâri, recurentul-reclamant a formulat *recurs*, în data de 04.08.2023, prin care a solicitat casarea în parte a acesteia prin admiterea capetelor de cerere respinse.

În motivare, recurentul-reclamant a invocat lipsa unei motivări din partea primei instanțe cu privire la argumentele ce privesc încălcarea deciziei pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului din cauza *Atanasovski vs. Macedonia* (nr. 36815/3), ce privesc cerințele securității juridice și schimbarea practicii constante a M.A.I. privind dreptul la chirie. Totodată, nu sunt analizate argumentele ce privesc aplicarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 și art. 2 din H.G. nr. 284/2005 și cele ce privesc existența discriminării, intimatul trebuind să facă dovada că și împotriva celorlalte persoane în situație similară s-a dispus măsura recuperării prejudiciului.

Cu privire la aplicarea normelor de drept material incidente în cauză, recurentul a arătat că au fost interpretate greșit dispozițiile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, care nu distinge între situația unei prime mutări în interesul serviciului sau cea a unei a doua mutări în interesul serviciului, esențial fiind ca polițistul să fie mutat în interesul serviciului, iar mutarea să se facă într-o altă localitate decât cea în care acesta își are domiciliul – la data depunerii raportului pentru acordarea compensației lunare pentru chirie. Instanța a interpretat eronat noțiunea de domiciliu, legea referindu-se la sensul strict al acestei noțiuni, sens în care a invocat art. 31 alin. (1)¹ din Legea nr. 360/2002. Tribunalul a aplicat greșit și art. 15 lit. f) din H.G. nr. 284/2005, ce se referă la încetarea dreptului la compensația de chirie, câtă vreme reclamantul nu a beneficiat de compensație prin mutarea la cerere, ca să opereze o încetare sau o prelungire a compensației.

În drept, recurentul a invocat motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 5, 6 și 8 Cod procedură civilă.

III.3. Prin *întâmpinarea* depusă la dosar în data de 27.10.2023, intimatul-pârât (...)a solicitat respingerea recursului ca nefondat.

În motivare, a argumentat în esență că hotărârea a fost în mod complet și corect motivată. Raportat la art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, o primă condiție pentru a beneficia de compensația lunară pentru chirie o reprezintă modalitatea de modificare a raportului de serviciu al polițistului – respectiv în interes de serviciu. Soluția legislativă vizează expres mutarea efectivă a polițistului într-o unitate din altă localitate decât cea de domiciliu, iar, în cazurile în care acesta a fost mutat în interesul serviciului în aceeași localitate unde a fost mutat inițial la cererea, menționarea mutării în interesul serviciului nu este suficientă pentru îndeplinirea criteriilor prevăzute de lege pentru acordarea compensației lunare pentru chirie.

IV. Chestiunea de drept incidentă și circumstanțele formulării ei

IV.1. În urma acestui parcurs procesual al cauzei, obiectul prezentului recurs dedus judecății este reprezentat doar de soluția Tribunalului de respingere a primelor două capete de cerere (1. recunoașterea dreptului de a beneficia de compensație lunară pentru chirie, cuvenit polițiștilor și acordarea în continuare a compensației lunare pentru chirie de la data de 30.08.2018, în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului; 2. obligarea pârâtului la plata chiriei lunare, începând cu data de 30.08.2018, actualizată cu indicele de inflație și la plata dobânzii legale aferente), nefiind recurată și soluția Tribunalului asupra celorlalte capete de cerere care au fost admise.

IV.2. În ședința publică din data de 21.05.2024, recurentul-reclamant a arătat că solicită sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept incidente în cauză, raportat la art. 519 și art.

520 Cod procedură civilă. Prin notele scrise depuse ulterior la dosar (24.07.2024), recurentul a detaliat întrebarea ce solicită a fi transmisă Înaltei Curți de Casație și Justiție.

IV.3. Intimatul-pârât, prin note de ședință transmise la dosar în data de 24.09.2024, a apreciat că nu este necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, arătând, în esență, că nu este îndeplinită condiția noutății problemei de drept, câtă vreme aplicarea dispozițiilor legale indicate a fost lămurită, atât pe cale administrativă cât și prin practica instanțelor de judecată.

V. Admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție:

V.1. Întrebarea prealabilă vizează dispozițiile cuprinse în art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, aplicabile în cauză - în forma în vigoare anterior modificărilor aduse prin Legea nr. 113/2023 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 402 din 10 mai 2023, formă aplicabilă din 13 mai 2023)– care arată că *„Polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul și care nu deține locuință proprietate personală în acea localitate, nici el și nici soția/soțul acestuia, în situația în care nu i se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, are dreptul la o compensație pentru chirie de până la 50% din salariul de bază.”*

Aceste dispoziții se coroborează cu art. 27¹⁹ din același act normativ, care arată că *„Polițistul poate fi mutat în aceeași unitate sau într-o altă unitate din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, din aceeași localitate sau din altă localitate, cu acordul șefului unității în care este încadrat, precum și al șefului unității în care urmează să se mute, în următoarele situații: a) în interesul serviciului; b) la cererea polițistului.”*

Totodată, sunt aplicabile și dispozițiile H.G. nr. 284/2005, privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, respectiv cele din art. 2, care arată că: *„Polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul beneficiază de compensația lunară pentru chirie dacă îndeplinește cumulativ următoarele cerințe:*

- a) nu efectuează naveta la și de la locul de muncă din/în localitatea de domiciliu;*
- b) polițistul ori soția/soțul acestuia/acesteia nu deține locuință proprietate personală în localitatea în care a fost numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului;*
- c) unitatea de poliție în care polițistul este încadrat nu are posibilitatea să îi asigure acestuia și, după caz, membrilor familiei sale spațiu de locuit corespunzător;*
- d) polițistul ori soția/soțul acestuia/acesteia nu are atribuită, prin contract de închiriere, o locuință din fondul locativ de stat în localitatea unde a fost numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului;*
- e) polițistul ori soția/soțul acestuia/acesteia are un contract de închiriere, altul decât cel prevăzut la lit. d), încheiat și înregistrat la administrația financiară în condițiile legii;*
- f) și-a stabilit reședința în localitatea în care a fost numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului, la adresa locuinței închiriate potrivit lit. e).”*

Trebuie menționate și dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. d), potrivit cărora: *„Compensația lunară pentru chirie, acordată în condițiile reglementate de prezenta hotărâre, se plătește în continuare polițiștilor care: sunt mutați în altă unitate de poliție situată în aceeași localitate în care au fost numiți în prima funcție sau mutați inițial în interesul serviciului.”*

Dispozițiile H.G. nr. 284/2005 au fost citate anterior în forma aplicabilă cauzei, anterior modificărilor aduse prin H.G. nr. 1001/2023 (publicat în Monitorul Oficial nr. 957 din 23 octombrie 2023), care a introdus în textul actului normativ art. 3⁵, arătând că *„În*

vederea acordării compensației lunare pentru chirie, când intervin modificări succesive ale raportului de serviciu al polițistului în localitatea în care se află locul de muncă, este relevantă prima modalitate de stabilire/modificare a raportului de serviciu în acea localitate."

Chestiunea de drept pusă în discuție în cauză se referă la interpretarea și aplicarea acestor dispoziții legale, cu privire la situația în care un ofițer de poliție este mutat la cerere din localitatea de domiciliu într-o altă localitate, iar, ulterior, este mutat în interesul serviciului în cadrul aceleiași localități și, în urma celei de-a doua mutări, solicită acordarea compensației pentru chirie.

Condițiile necesare pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept sunt reglementate de art. 519 Cod procedură civilă, care arată că *„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată"*.

Pe parcursul soluționării prezentei cauze, a intrat în vigoare O.U.G. nr. 62/2024, iar, prin art.1, se definește domeniul acesteia de aplicare, arătându-se că se aplică în *„procese privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal"* (alin. 1) și în *„procese privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului prevăzut la alin. (1)"* (alin. 2), indiferent de natura și obiectul acestor procese, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze (alin. 3).

Potrivit art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024, *„Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată."*

Se constată că O.U.G. nr. 62/2024 instituie o procedură specială privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, astfel că dispozițiile sale se aplică cu prioritate, potrivit principiului *specialia generalibus derogant*, urmând a se completa, în mod corespunzător, cu prevederile Codului de procedură civilă, astfel cum se arată la art. 4 (*„dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă /.../, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie"*).

Potrivit art. 3 din O.U.G. nr. 62/2024, dispozițiile de mai sus se aplică și proceselor în curs la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, astfel că acestea sunt aplicabile prezentei cauze, câtă vreme, astfel cum se va arăta mai jos, aceasta se subsumează domeniului de aplicare al actului normativ.

Ca atare, în cauză, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, formulată în temeiul prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, următoarele condiții de admisibilitate:

(i) existența unei cauze în curs de judecată, care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze;

(ii) instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în primă instanță sau în calea de atac;

(iii) soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept;

(iv) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Prima condiție este îndeplinită, în cauză, deoarece pretențiile deduse judecății, respectiv primele două petite ale acțiunii – rămase în curs de soluționare în recurs – au ca obiect dreptul recurentului-reclamant, în calitate de ofițer în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, de a beneficia de compensația lunară pentru chirie de până la 50% din salariul lunar, în circumstanțele specifice situației de fapt incidente.

A doua condiție este îndeplinită în cauză, chestiunea de drept fiind ridicată în fața prezentei instanțe care judecă acțiunea în ultimă instanță – în recurs. Totodată, este îndeplinită și ultima condiție, nefiind identificate hotărâri obligatorii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la această problemă.

Cu privire la cea de-a treia condiție, Curtea reține că problema de drept ridicată influențează în mod direct soluționarea cauzei, în recurs invocându-se, prin prisma motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod procedură civilă, interpretarea și aplicarea eronată de către prima instanță a dispozițiilor art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002.

În esență, părțile au o viziune diferită cu privire la domeniul de aplicare al dreptului poliștilor la compensația pentru chirie ce rezultă din interpretarea normei legale. Astfel, reclamantul arată că acesta este incident ori de câte ori are loc o mutare în interesul serviciului într-o localitate diferită decât cea de domiciliu, în timp ce pârâtul susține că dreptul este aplicabil doar dacă mutarea în interesul serviciului se efectuează din localitatea de domiciliu într-o localitate diferită, iar fiecare din cele două teze de interpretare atrage în cauză o soluție diferită pronunțată cu privire la primele două capete ale acțiunii. Prin urmare, chestiunea de drept ridicată este esențială, direct incidentă în cauză și raportată la limitele investiției instanței de recurs.

Curtea reține că este îndeplinită în cauză și condiția dificultății chestiunii de drept, ce rezultă din art. 519 Cod procedură civilă, câtă vreme aceasta a primit soluții diferite în practica instanțelor de judecată, după cum se va arăta mai jos. Ca atare, este necesară intervenția instanței supreme în scopul adoptării unei rezolvări de principiu și a înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății. În cauză, nu este vorba de o simplă dilemă cu privire la interpretarea normei legale, câtă vreme, chiar și practica administrativă a autorității publice intime a variat pe parcursul timpului, fiind modificată în cauză, astfel cum rezultă din situația de fapt descrisă, după 11 ani.

Totodată, Curtea reține că sesizarea vizează o problemă abstractă de interpretare a legii, și nu un element particular al cauzei deduse judecății, chestiunea de drept incidentă fiind aplicabilă în multe situații similare celei în care se regăsește recurentul-reclamant.

Condiția noutății chestiunii de drept, ce rezultă din dispozițiile art. 519 Cod procedură civilă, nu este necesar a fi îndeplinită în prezenta cauză, câtă vreme sunt aplicabile dispozițiile derogatorii din O.U.G. nr. 62/20243, care nu indică o astfel de cerință.

Prin urmare, Curtea reține că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 62/2024 coroborat cu art. 519 Cod procedură civilă, pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept incidente în cauză.

V.2. Poziția părților asupra chestiunii de drept incidente în cauză a fost prezentată anterior, în cuprinsul prezentei încheieri

V.3. Punctul de vedere al completului de judecată este în sensul că art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, coroborat cu prevederile din art. 2 din H.G. nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, se interpretează în sensul că polițistul mutat în interes personal într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul și care nu deține locuință proprietate personală în acea localitate, nici el și nici soția/soțul acestuia, nu are dreptul la decontarea chiriei lunare în situația în care are loc o nouă mutare, în interes de serviciu, în cadrul aceleiași localități.

Curtea are în vedere că scopul legii este acela de a pune în sarcina autorității publice cheltuielile de chirie ale unui polițist numit sau mutat în interesul serviciului în altă localitate decât cea de domiciliu și în care nu are locuință proprietate personală (nici el, nici soția/soțul). Dispoziția legală este o aplicare a principiului *ubi emolumentum, ibi onus* (unde este câștigul/beneficiul/interesul acolo este și îndatorarea; se observă că, din acest punct de vedere, compensația nu este un beneficiu ci o veritabilă obligație a autorității, cerută de regula de echitate amintită). Această rațiune dispăre dacă polițistul se află în acea localitate în care a fost numit sau mutat la cerere (este adevărat că legiuitorul ar putea să acorde compensația și în acest caz în care interesul polițistului coincide cu interesul M.A.I. dar ar trebui să o facă expres pentru că beneficiul este reciproc).

Altfel spus, compensarea chiriei este determinată exclusiv de numirea sau mutarea polițistului într-o altă localitate decât cea de domiciliu și în care nu are nici el nici soția/soțul o locuință proprietate personală. Unitatea M.A.I. în cadrul căreia are loc numirea sau mutarea nu prezintă nicio importanță, decisivă fiind localitatea. Dacă primul criteriu ar fi fost relevant (unitatea M.A.I.), este de presupus că legiuitorul l-ar fi folosit și în cuprinsul art. 31 alin. (1) din lege, așa cum a procedat în cuprinsul art. 27¹⁹.

Interpretarea extensivă care stă la baza celeilalte opinii nu se justifică în condițiile în care legiuitorul reglementează în detaliu condițiile de acordare a compensației, limitând marja de apreciere a interpretului. De aceea, interpretarea adecvată trebuie să fie strictă și sistematică, cu luarea în considerare a art. 27¹⁹ și a intenției legiuitorului, astfel cum s-a arătat mai sus.

V.4. În cauză, a fost identificată practică judiciară națională relevantă în ambele sensuri de interpretare a normei de drept, respectiv:

- a) În interpretarea invocată de recurentul-reclamant:
 - Dosarul nr. (...)– Decizia civilă nr. (...)a Curții de Apel Craiova – Secția Contencios administrativ și fiscal
 - Dosarul nr. (...)– Decizia civilă nr. (...)a Curții de Apel Cluj
 - Dosarul nr. (...)– Decizia civilă nr. (...)a Curții de Apel Oradea
 - Dosarul nr. (...)– Decizia civilă nr. (...)a Curții de Apel Craiova – Secția Contencios administrativ și fiscal
- b) În interpretarea invocată de intimatul-pârât:
 - Dosarul nr. (...)– Decizia civilă nr. (...)a Curții de Apel București -Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal

- Dosarul nr. (...)– Decizia nr(...)a Curții de Apel Craiova – Secția de Contencios administrativ și fiscal
- Decizia nr. (...)a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția Contencios administrativ și fiscal
- Dosar nr. (...)– Decizia nr. (...)a Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal

Problema de drept a fost discutată și în cadrul întâlnirii președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscale ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și a curților de apel din Timișoara, 22-23 aprilie 2022, cu referire la situația polițistului care este mutat la cerere de la un inspectorat de poliție județean dintr-o localitate la un alt inspectorat de poliție județean, într-o altă localitate, iar ulterior intervine o mutare în interesul serviciului în cadrul aceleiași localități și se solicită acordarea compensației pentru chirie conform art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002. Cu unanimitate, participanții la întâlnire și-au însușit opinia exprimată și de prezentul complet de judecată.

VI. Alte chestiuni procedurale

În raport de dispozițiile art. 520 alin. (2) Cod procedură civilă, care arată că „*Prin încheierea prevăzută la alin. (1), cauza va fi suspendată până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.*”, prezenta cauză va fi suspendată până la soluționarea sesizării prealabile.

Totodată, în raport de art. 2 alin. (2) din O.U.G. nr. 62/2024, prezenta încheiere de sesizare se transmite, în copie, prin poștă electronică, și celorlalte instanțe judecătorești competente să soluționeze, în primă instanță sau în calea de atac, procese de natura celui prezent.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN NUMELE LEGII DISPUNE:

Admite cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, formulată de recurentul-reclamant (...), cu domiciliul în (...) în cauza având ca obiect recursul formulat împotriva Sentinței civile nr. (...) pronunțate de Tribunalul București - Secția a II-a Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr. (...) în contradictoriu cu intimatul-pârât (...), cu sediul în (...).

Dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „*Dacă în interpretarea și aplicarea art.31 alin. (1) din Legea 360/2002 privind Statutul Polițistului, dispoziții în vigoare în perioada 15.09.2007-07.09.2018, ofițerul mutat la cerere cu locul de muncă într-o altă localitate decât cea unde își are domiciliul, are dreptul la compensație de chirie în baza cererii depuse după mutarea în interesul serviciului.*”.

Suspendă judecata cauzei până la soluționarea prezentei sesizări.

Cu drept de recurs pe toată durata suspendării în privința măsurii suspendării.

Fără cale de atac.

Pronunțată astăzi, 01.10.2024, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

PREȘEDINTE,
(...)

JUDECĂTOR,
(...)

JUDECĂTOR
(...)

GREFIER,
(...)

Tehnored Gref. (...) / Red. Jud. (...) / (...) (...) (...)